

MINDENÉRT...

1.

Hernyó

*Ülök a fán. Nem hiszem el, hogy megtettem. Ha valaki meglátott volna...
Teljesen örült vagyok.*

Mikor kezdődött ez az eszelőség, ez az agybaj?

– Karesz, Csaba, Peti, Attila. – Az iskolaudvaron álltunk, és szemembe tűzött a nap. Sorolták a neveket, és én mindennél jobban vágytam arra, hogy a Hernyó szót is halljam. Pedig ki nem állhatom a csúfnevemet.

Zsolt és José egymás után szólította a fiúkat. Rettenetesen szerettem volna, ha engem is kiválasztanak, annak ellenére, hogy Josétól félttem, és ha tehettem, elkerültem. Zsolt, a Zsolt... ő egészen más tézta volt. Zsolt a C osztályba járt, a sporttagozatra, és ráadásul tagja volt az úszóválogatottnak. A suliban azt rebesgették, hogy Zsoltot jövőre kiviszik az olimpiára is.

A Zsolt. Mindenki így emlegette. Mintha nem is lett volna vezetékneve. A mi gimnáziumunk tizenkét osztályos, és a folyosón a kis kölykök állandóan kiabáltak Zsolt után:

– Zsolt! Hé, Zsolt! – Ő pedig megfordult, és rájuk vigyorgott azzal a megnyerő mosolyával. A sok kis hülye erre valósággal elalélt a gyönyörtől.

Mellettem egyre fogytak a fiúk. De valahogy megint pontosan eggyel többen gyűltünk össze annál, mint amennyi ember két focicsapathoz kellett volna...

A fenekem a jobb oldalon teljesen elzsibbadt. És csak a jobb kezemmel tudok kapaszkodni, mert ahhoz, hogy pozíciót váltsak, meg kellene fordulnom. De akkor nem látnék be a szobába.

Soha nem értettem, hogy a futball – és általában véve a labdajáték – miért nem megy nekem. Tulajdonképpen nem vagyok én ügyetlen. A tesiórán Gyuribá mindig velem végezteti el elsőnek a tornagyakorlatokat.

Sajnos, Gyuribá túl lelkesen tanítja a testnevelést. Általában Csöre néni csak hozzánk vágta a labdát, aztán eltűnt. Ezután a fiúk többnyire fociztak, én pedig futottam. Egész jó pályát alakítottak ki az iskola mögött.

Csak a gimnáziumban derült ki, hogy ügyesen tornázom. Gyuribá és az osztálytársaim elképedtek a hajlékonyságomon. Még én is meglepődtem. Gyuribá el is akart küldeni egy haverjához, aki tornászokat edz, hogy fejlődjek. Hozzátette azonban, hogy a versenyző-karrierhez már túl öreg vagyok.

A többiek röhögtek a hátam mögött, és Girnyóból – ami az általános iskolai csúfnevem volt, de elkísért a gimnáziumba is – átkereszteltek Herenyóvá.

Úgyhogy végül nem fogadtam el Gyuribá ajánlatát.

Otthon kimentem a gangra, hogy gyakoroljam a focizást. Elhatároztam, hogy addig edzek, amíg sikerül legalább százat dribliznem. Azonban pár perc múlva Gulyás nyanya förtelmesen ordított fölfelé, hogy azonnal hagyjam abba.

A szobában végtelen ideje nem történik semmi. Zsolt a számítógépén babrál. Arcára kékes árnyék vetül. Egyszer azt olvastam valahol, hogy az ember a kékes árnyéktól – különösen akkor, ha a megvilágítás alulról jön – gonosznak látszik. De Zsolt egyáltalán nem tűnik gonosznak. Nem különösebben szép az arca, inkább átlagos, mégis nagyon vonzó. Ovális alakú, de nevetéskor kikerekedik. Zsolt haja szőke, sötétszőke, a szeme szürkékék, huncut, kissé vágott... Vajon a sok nevetéstől vágott?

Régebben – mint egy ütődött – jámbor reménykedések közepette éltem az életem. Bízam benne, hogy előbb-utóbb minden kívánságom teljesül. Zsolt a barátom lesz, meggazdagszom, és eljutok a tengerhez... Egyszer.

A legjobban a tenger után vágyakoztam. Néha olyan erővel fogott el a sóvárgás, hogy szinte már ájulás kerülgetett. Állandóan tengerről szóló könyveket olvastam, tengerről szóló filmeket néztem. Verseket írtam a tengerhez, és amikor anya elment hazulról, hangosan szavaltam magamnak a költeményeimet. Tengerész voltam, matróz, kapitány, kormányos, hajóinas, kalózvezér...

És volt egy titkos tengeröblöm is, amit minden oldalról magas sziklák vettek körül. Csak úszva lehetett megközelíteni. Ott feküdtem a parton, az aranysárga homokon, a nap szikrázóan sütött, és az ég a kéknek egy elképzelhetetlenül gyönyörű árnyalatában ragyogott...

Az *én* tengeröblöm gondolata mindig megnyugtató. Vágyódtam utána, és nem számított, hogy a valóságban sohasem juthatok el oda. Aztán valahogy kihalt belőlem ez a vágy. Zsolt ölte ki.

Zsolt most feláll a számítógép mellől, és nyújtózkodik. Félmeztelen a nyári kánikulában. Meredten bámulom pompás felsőtestét. Közepes termetű, de széles vállú, erős. Nem az a kígyúrt, izomagyú típus, normálisan néz ki, úgy, mint egy edzett sportoló. Megerősödött a sok úszástól, de látszik rajta, hogy sohasem kínoztta magát kondizással. Nem volt rá szüksége. Zsolt mindenben normális.

Pár hónapja megtaláltam az interneten Zsolt honlapját, a sok-sok tengeren készült videóval. Zsolt, amint sétál a tengerparton, egy lánnyal összelelkezve. Zsolt, amint a családi vitorlással hasítja a tengert – több, számomra ismert fiatal társaságában. Zsolt, amint éppen egy diványszerűségen napozik a hajó fedélzetén, mindkét hóna alatt egy-egy gyönyörű, bikinis lánnyal. Egy harmadik félmeztelen szépség pedig a Zsolt ölébe hajítja a fejét. Más felvételeken Zsolt a tengeren szörföl – természetesen tökéletes, mesteri mozgással. Úgy irányítja, úgy fordítja a deszkáját, mint egy isten.

Zsolt mindenben isten.

Nekem meg még számítógépem sincs.

Anyá minden éjszaka kiteríti – szépen egymás mellé – a számlákat a konyhaasztalra. Aztán csak üldögél ott, és bámulja a papírokat.

Reggelenként vágni lehet a füstöt a konyhában.

Furcsa módon a lányokat nem irigyeltem Zsolttól.

De a tengeröblöt, azt igen.

Azon a bizonyos honlapon egy olyan videofelvételt is felfedeztem, amelyen Zsolt egy sziklával körülvett partszakaszon heverészik. A ministrand szinte tökéletes másolata volt az *én* titkos helyemnek.

És utána már hiába repültem gondolatban az öbölbe, amely *addig csak az enyém volt*, hiába feküdtem a homokba, néhány másodperc múlva eltűnt a felhőtlen, valószínűtlenül kék ég, eltűnt a tenger, és én megint kilencéves voltam. Ott hanykolódtam a Dagály medencéjében, és nem kaptam levegőt... Aztán elsötétült minden.

A Zsolt honlapja eszembe juttatta, hogy az *én* tengeröblöm soha meg nem valósítható álom.

A Zsolt honlapja eszembe juttatta, amit el akartam felejteni – hogy nem tudok úszni, és nem is tanulok meg úszni soha.

Nem is értem, hogyan sikerült ezt a tényt évekig kirekeszteni az agyamból. Hogyan ábrándozhattam – a Dagályban történtek után is – tengerről, hajókról, kalózokról, vitorlásról, úszva megközelíthető öbölről?

A nyugtalanság egyre nőtt bennem. Éreztem, hogy a derűs bizakodás – amely régebben úgy vett körül, mint egy védelmező, átláthatatlan felhő – foszladozni kezd. A réseken durva fény világított be. Féltem, hogy nem sokára eltűnik a vattaként oltalmazó vastag ködréteg, amely elszigetel a valóságtól, és magamra maradok, csupaszon, védtelenül.

Egy macska sétál végig kecsesen, büszkén felemelt farokkal a korláton. Anynyira belefeledkezem a látványba, hogy nemcsak a zsibbadó fenekemmel nem törődöm, hanem a szobát sem ellenőrzöm egy darabig. Amikor észbe kapok, látom, hogy Zsoltnak közben vendége érkezett. A látogató az úszóválogatott másik ifjú üdvöskéje, Gyenes Barna.

Az otthoni sikertelen fociedzés másnapján – hónom alatt a focilabdával – kióvakodtam az iskolaudvarra.

Addig ment jól a gyakorlás, amíg meg nem hallottam a Zsolt hangját, valahonnan messziről. Majdnem elejtettem a labdát, de sikerült oldalról visszakanalaznom. Megkétszereztem erőfeszítéseimet, szinte már szárnyaltam, úgy éreztem, én vagyok Puskás Öcsi. Biztos voltam benne, hogy Zsolt most már felfigyel bravúros játékomba.

– Hű, de menő csuka! – szólalt meg Zsolt váratlanul, közvetlenül a hátam mögött. Túl gyorsan ért oda hozzám, és ez megijesztett. Ösztönösen lepillantottam az elszürkült edzőcipőre, amelyet a kínai piacon vettünk anyával. Közben Zsolt – egyetlen mozdulattal – hátulról előre ütötte a sapkámot. Semmit sem láttam. A labda elgurult, és hallottam, ahogy a többiek röhögnek.

Megigazítottam a sapkát. Zsolt – követőivel együtt – elnyargalt melletttem. Egy pillantásra sem méltatott már.

Ahogy bámultam a Zsolt egyre távolodó alakját, először merült fel bennem, hogy tennem kell valamit. *Miért?* A sapka miatt? *Nem. Mindenért.*

A következő hónapokban már nem a tengerről olvastam. Csak el innen, el a jelenből, ki az életemből és mindabból, ami körülvesz. Múltbeli, száz-kétszáz évvel ezelőtt élt írók könyveibe temetkeztem. Végtelen ámulattal töltött el, hogy a régiek pontosan ugyanolyanok voltak, mint mi, ugyan-

olyan vágyakkal, reményekkel, törekvésekkel, és néha ugyanúgy pofára estek, mint én.

De egy idő után a könyvek sem segítettek. Az indulat egyre nőtt bennem, szinte már fojtogatott. És végre tudtam, mit kell tennem.

Amikor eljött a nyár, szórólapozást vállaltam. Addig már kinyomoztam, hol lakik Zsolt. Nem volt nehéz dolgom, a Napsugár úti cím szerepelt a Facebook-on és a telefonkönyvben is. Sokáig könyörögtem a munkavezetőnek, mire beadta a derekát, és én kaptam meg a Zsolték környékét. Magam is meglepődtem a sikeren.

Dobogó szívvel közeledtem a vacak kis szórólapjaimmal Zsolték lakása felé. Azelőtt sohasem jártam erre – még a környéken sem. Amikor megláttam a házukat, szinte földbe gyökerezett a lábam. Szébb volt, mint képzeltem. Sokkal szébb. Igazság szerint elképzelni sem tudtam volna ilyen szépet. A gyomrom a megszokott fájdalommal szorult össze. A kertkapu a Napsugár útról nyílt. A ház földszintjén levő hatalmas, árnyas verandáról egy kétszárnyú üvegajtón át lehetett bejutni a nappaliba. Az utcáról láttam a krémszínű bútorokat. A verandán elfért volna a mi egész lakásunk. Arra gondoltam, hogy az emelet lehet a Zsolté.

A ház egy saroktelken állt. A Napsugár útról nyíló kis mellékutcából, a Rózsaközéből ráláttam a felső szinten levő, táncparkett méretű hátsó teraszra. Hintaágy, napernyő, cserepes növények... Aki oda kilép, az valósággal a paradicsomban érezheti magát.

Az úszómedence a hátsó kertben volt. Közvetlenül a terasz alatt kezdődött. Elképzeltem Zsoltot, ahogy ül odafent, és gyönyörködik a lába előtt elterülő városban. Valószínűleg ellát egészen a Dunáig... Ha melege van, a teraszról fejest ugrik a vízbe...

Igazi nyári kánikula volt aznap. Sokáig ácsorogtam a kis mellékutcában, és a Zsolték hűsen kéklő medencéjét bámultam. Kicsit feljebb – már majdnem a Rózsaköz és a Napsugár út sarkán – hatalmas, ágas-bogas fa állt. Csak annyit teszek, határoztam el hirtelen, hogy kijövök ide esténként, és felmászom a lombok közé. Ugyan ki venne észre a néptelen Rózsaközben? A fáról egyenesen benézhetek – az emeleti oldalsó ablakon át – a Zsolt szobájába. Lentről csak egy könyvespolc látszik, de odafentről úgy figyelhetném a Zsolt életét, mint egy filmet. Még nem tudtam, mit kezdek majd azzal, amit látok, de nagy örömmel töltött el, hogy leshetem Zsoltot...

Este, amikor visszajöttem, és befordultam a Rózsaközbe, váratlanul furcsa érzés fogott el. Olyan volt, mintha elforgattam volna egy kaleidoszkópot; hirtelen megváltozott a kép. Leskelődni... Mi ütött belém? Irigykedem?

Gyűlölködővé váltam? És akkor eszembe jutott a Móricz-novella, amelyet alig pár hete olvastam; egy nagygazda meghívja a béreseit a lánya lakodalmára, és azzal biztatja őket, hogy annyit ehetnek, amennyi beléjük fér. Egyikük, egy éhező szegényember elhatározza, hogy kieszi a vagyonából a nagygazdát. Meg is próbálja. De belehal.

Villámcsapásként ért, ahogy hirtelen magamra ismertem a novella hőseiben. Ugyanaz a harag, ugyanaz a keserűség... *Hát semmit sem változott a világ száz év alatt?* Elűztem a zavaró gondolatokat. Hiszen én nem gyűlölöm Zsoltot. És nem is akarok neki rosszat, mint a szegényember a nagygazdának. Csak leskelődöm kissé. Nem sokat. Egy csöppet. És persze én nem fogok meghalni.

Kissé elálmosodtam. Azon kapom magam, hogy félig-meddig hátat fordítok a háznak. Nyilván ösztönösen helyezkedtem így, hogy kényelmesebben ülhessek. Szinte erőszakkal tépem ki magam a gondolataim közül. Éppen akkor nézek be megint a szobába, amikor Zsolt kinyújtja a kezét, és finoman megérinti Barna arcát. A két fiú feje hirtelen elhomályosul. A szemembez kapok, és rájövök, hogy a könnyeimtől nem látok. Mire rádöbbenek, hogy közben elengedtem a faágat, már késő... Hiába kalimpálok összevissza, nem találok semmit, amibe belekapaszkodhatnék. Zuhanok lefelé... Közben minduntalan beleütközöm az alsó ágakba, ami szörnyű fájdalommal jár... A járda közeledik felém...

2.

Zsolt

Zsoltnak másnap mondták el az osztálytársai, hogy a Hernyót eszméletlenül találták a Rózsaközben. Talán elütötte egy autó... Zsolt csodálkozott. Éppen az ő házuknál? Melyik az a Hernyó, kérdezte. Tudod, a Tóth Laci a B-ből, magyarázták neki.

Ez a név végképp ismeretlen volt Zsolt számára. Viszont a Hernyó nevet mintha már hallotta volna... A többiek lefestették előtte Hernyó külsejét, és ő megpróbálta maga elé képzelni...

Nem sikerült. Valójában fogalma sem volt róla, ki az a Hernyó.